

Tóth Norbert

Egy konyhai munkalap, a lehető legegyszerűbben definiálva, járuljon hozzá az embert tápláló étel elkészítéséhez. Az a természetes alapanyag, amely ezt nyújtja, alkalmas arra, hogy munkafelületként szolgáljon. Nyers, kellőképpen kemény, azt mutatja, ami valóban a természete. Ennyi azonban elég is. Ez nem az „olyan, mintha” kategória, ez az, ami. Témánk első részében az ilyen anyagokból készíthető munkalappal foglalkozunk.

Konyhai munkalapok anyagai – I. rész:
természetes anyagok

AZ, AMI – A TERMÉSZET ÁLTAL FORMÁLVA

A munkalapok alapanyagait tekintve a természetes anyagok kínálatában nagyjából azonos a helyzet, amióta az ember épített helyiségben készíti az ételeit: mindig is a fa és a kő egyes fajtái kínálóztak. Kezdetben, ami kéznél volt, később, koronként

pedig a hol erősebb, hol gyengébb divathullámok mentén alakultak a felhasználásra vonatkozó ízlések. Mindkét anyag máig itt van velünk ezeken a felhasználási területeken, ami méltán bizonyítja, hogy megállják a helyüket.

TÖMÖR FA

A nagy klasszikus, melynek kialakítása a széleztelen vastag pallótól a szél- és hosszoldott lamellás megoldásig és a különböző fafajokig számos lehetőséget rejt magában. A megfelelő fafaj annyiban érdekes, hogy viszonylagosan jó tartást kell biztosítania a konyhai feladatok elvégzéséhez, valamint íze, illata nem lehet zavaró, esetleg mérgező. Ebben a tekintetben a gyanta-csapolt vörösfenyőtől a hazai kemény lombos fafajnak számító faanyagig, valamint a luxushatást adó egzóta fafajokig minden szóba jöhet. Egy faiparos számára a fából készített munkalap nem okozhat gondot, még akkor sem, ha kétségtelenül vannak erre szakosodott célgépek, célszámok is. Ugyanakkor ne feledjük: a kereskedelemben kapható kínálat is bőséges! Az itt található munkalapok adott szélessége hulladékmentes felhasználást kínál, és kellően hosszúak a szükségtelen toldások elkerüléséhez. S mivel kezeletlenek, valamint élmarás nélküliek, a további megmunkálással lehet igazodni a megrendelői igényekhez.

A fa munkalapok felületkezelését – a megfelelő csiszolás után – jó minőségű, azaz hidegen sajtolt és oldószermentes lenolajkencével végezzük. Ez a levegőre száradó firnisz az alapozó- és fedőréteget is megadja, ha legalább 3–5 rétegben kezeljük vele a fát. A rétegek között hagyjunk elegendő száradási időt, és fordítsunk figyelmet a skótszivaccsal (vlies) történő köztes csiszolásra is! A mosogatótálca, főzőlap bevágásánál pedig az éleket vízmentesen szigeteljük! A kereskedelmi árak tekintetében: m²-enként 25.000–30.000 Ft-os anyagköltségtől válogathatunk a 25–45 mm vastag, keménylombos fafajokból készített, eltérő elem-

hosszúságú munkalapokból az erre szakosodott kereskedésekben.

Előnyei:

- A fa munkalap a természetes anyagokat kedvelők legjobb választása ár/érték arányban.
- Tapintása, látványa meleg, otthonos hatást ad, egyszerűen ápolható, viszonylag könnyen felújítható.

Hátrányai:

- Sugárirányban, különösen hűrirányban kevésbé méret-tartó, dilatáció szükséges.
- Rendszeres ápolást igényel, amire hívjuk is fel a figyelmet, és csakis fa munkapultra való ápolóanyagokat ajánljunk hozzá.

kőzet hűlése következtében jön létre. Minél lassabb ez a hűlés, annál nagyobb ásványi kristály alkotóelemek keletkeznek (akár 5 cm-nél is nagyobbak). A gránit összetevői az áttetsző kvarc ásvány, a fehéres, sárgás plagioklász és a rózsaszín-fehér kálföldpát, esetleg csillámok. A kvarc a Földön található egyik legkeményebb ásvány, a szilícium-dioxid egyik fajtája. Mivel a tiszta kvarc színtelen, az idegen anyagok csekély mennyisége is igen változatos színűre festheti, így a gyakori idegen szennyezések miatt a kvarc a különösen színgazdag ásványok közé tartozik. Emellett a gránit színe, rajzolata, sőt, egyéb fizikai tulajdonságai erősen függenek a lelőhelyétől:

A fa formálhatósága és egyedisége utánozhatatlan

TÖMÖR GRÁNIT

A tömör gránit munkalapokat bányászott gránittömbből nyerik. A gránit a több ezer méternyi mélyen lévő üledékes magmás

például a földmozgásból adódóan a légköri hőmérsékletre, nyomásra való hirtelen átmenet repedéseket okozhat(ott) a gránittömbben. Mivel mintázatban nincs két egyforma

Gránit munkalapok tartósak és megismételhetetlen mintázatot visznek az életterbe

gránittábla, javasolt már a tervezési szakaszban rátekinteni a felhasználás kori felületi méretre. Még valami! A tömör gránitban radon található. Ez a színtelen, szagtalan nemesgáz, ami a rádium összetevőből való átalakulás során keletkezik, radioaktív hatású. Ugyanakkor ennek mértéke nem nagyobb, mint egy városi séta alkalmával a szabad levegőből minket ért háttérsugárzás mennyisége. Vagyis ez a tény egyáltalán nem jelenti azt, hogy a gránit ne lenne alkalmas az életvitelszerű használatra. Legyünk ezzel is tisztában, mert bizonyos kompozit anyagokat gyártók ellenérvként felhasználhatják a gránit ez irányú adottságát! Alapanyagárak 110.000–200.000 Ft/m²-től, 23–30 mm-es vastagságokban.

Előnyei:

- A tömör gránit masszív, nagyon tartós, ellenálló anyag, az egyik legnépszerűbb megoldás azoknak, akik kőhatás-

ban és természetes anyaghasználatban gondolkodnak.

- Karcálló, méretálló.
- Mintázata lehetővé teszi az egyedi hatás kifejezését.
- Prémium alapanyag, emeli a bútor és az ingatlan értékét.

Hátrányai:

- Porózus anyag, ezért a foltosodás elkerüléséhez rendszeres karbantartásra van szükség. A tisztításon túlmenően a fénye megőrzéséhez naponta meleg, szappanos vizet kell használni.
- Megmunkálása, telepítése szakembert kíván.
- Sűrűsége legalább 2700 kg/m³, nagy tömegével számolni kell az alátámasztásoknál.

TÖMÖR MÁRVÁNY

Kalcitból, esetleg dolomitból álló ún. metamorf kőzet, azaz valamilyen átalakuláson ment keresztül (ezért nem azonos a mészkővel). Jóval puhább anyag, mint a grá-

nit, a használat kori karcok szinte elkerülhetetlenek. Ezzel együtt is azt lehet mondani, hogy a márvány egy olyan nemes anyag, ami szimbolikusan az emberi lélek fejlődését is kifejezi: folyamatos hatással vannak rá a külső erők, amelyek, ha nem pusztítják el, akkor érettebbé teszik. Ez adja meg a patináját is; nem véletlen, hogy az ókortól fogva a mai napig oly sokat használt anyag. A márványon látható érezetek nagyon látványosak tudnak lenni és markáns hatást adnak a kőnek, ugyanakkor bekorlátozzák az adott felületen való elhelyezésüket is: érdemes törekedni a minél kevesebb toldásra. Az alapanyagok árai erősen függenek a bányászati lelőhely ismertségétől – gondoljunk például a toszkánai Carrara bányáiból kikerülő, kétségtelenül szép fehéres, ám szerkezetében nem különböző márványtömbjeire. Összességében a gránitnál valamivel olcsóbb árakkal lehet számolni.

A gránit bent és kint egyaránt megállja a helyét

Márványból készített munkalap és fali borítás

Előnyei:

- Egyedi és eredeti mintázata, fényessége, valamint színvilága patinás hatást nyújt.
- Igazi hozzáadott értéket ad egy igényes konyhának.

Hátrányai:

- Viszonylag könnyen megkarcolódik, valamint élei, felülete jobban ki van téve az ütés következtében előforduló kitéréseknek, lepattanásoknak.

- Mivel a savak okozta felületi marás fehéres foltot hagy maga után, ezért a színes márványok sokkal kényesebbek, mint a fehér színű.

EGYÉB TÖMÖR KŐLAPOK

Aki kőben gondolkodik, annak még ár/érték arányban jó választás lehet a mészkő, a pala (ami anyagszerkezetét tekintve a mészkő és a márvány között foglal helyet, és jellemző rá a lemezesség), illetve a szappankő (szaponit). ■

Képek forrása:

- www.carpetright.co.uk
- www.angieslist.com
- www.igscountertops.com
- www.rmstone.com
- www.ottotile.com

- FAIPARI SZÁRÍTÓKAMRÁK, GŐZLŐKAMRÁK,
- RAKLAPSZÁRÍTÓK ÉS HŐKEZELŐK,
- KONVEKCIÓS, KONDENZÁCIÓS TECHNOLOGIA, ELŐRE MEGÉPÍTETT KAMRÁKBA IS,
- AKÁR TELJES KÖRŰ KIVITELEZÉSEL.

JG-MAX BT.

H-6500 Baja, Grassalkovich u. 3.
Tel.: +36-79/427-348 ■ Mobil: +36-70/537-5387
E-mail: info@jgmax.hu ■ www.jgmax.hu

- PROFESSZIONÁLIS, AUTOMATIKUS GYÁRTÓSOROK RAKLAPOK ELŐÁLLÍTÁSÁHOZ.

- KÁBELDOB GYÁRTÓSOROK, RAKATOLÓ AUTOMATÁK

JG-MAX
Hasítson velünk!